

Forfatter: Ulfstand, Jens Holgersen

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Ulfstand, Jens Holgersen (1565-04-09)

Citation: Ulfstand, Jens Holgersen: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Ulfstand, Jens Holgersen (1565-04-09)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)*, I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD, s. 591. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-006-shoot-L0007431460060512.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Baahus, 9. April 1565. Jens Holgersen Ulfstand til Mogens Gyldenstjerne.

Han har for over 3 Uger siden sendt et Bud til Kongen m. fl. om at faa Folk og Fetalje. Elfsborg har faaet Fetalje, og det siges, at Svenskerne derfor vil rykke bort derfra til Baahus. Han sender Grev Per Brahes Proklamation til Bønderne, som gaar Svenskerne til Haande. Han maa snarest have Undsætning efter medfølgende Register, da han ellers ikke kan holde Slottet. Jens Kaas har slaaet Svenskerne tilbage, men disse har faaet Forstærkning, og han har maattet gaa tilbage til Slottet.

Minn ganntz wennliig kierliig helßenn nu och alletiid forsenndtt met Wor Herre. Kierre her Magnus Giildennstierne, frennde och sønnderliig gode wenn, betacker ieg ether ganntz wennligenn och giernne for allt erre och gott, som i mig alletiid giortt och beuist haffuer, for huilckit i schall alletiid finde mig ganntz weluilliigenn tiill att forskiille, mett huiss gode wdj min ringe machth kannd werre. Kierre her Magnus, giiffuer ieg ether wennligenn tiill kiende, att ieg nu for nogenn tiid forledenn siidenn sennde enn aff mine thiennere neder tiill konng. matt. och tiill ether och nogle flere aff raaditt met bescheenn, huorledis the Suenske hanndlit siig nu, the war her for slottit, och huad the wdrette. Nu er thet paa fierde wge, siidenn ieg aff sted sennde samme karll, och hann er icke enn nu igienn kommenn; er ieg ther fore beffrøcthenndis, att the Suenske schall haffue fanngitt hanum, thj att the erre her alle wegne wdj schiernne met espinger och boder och tager saa mannge schuuder och boder, som the offuer kommer, och giør manngenn fattiige mannd stor schade; och haffde ieg afferdit samme min thiennere epher folch, fætalle och anddenn ware, huiss som fornødenn er tiill konng. matz. hussis ophollning. Kierre her Magnus, giiffuer ieg och ether wennligen tiill kiende, att konng. matz. schiib kom ind for Elsboriig nu wdj goffuer mett thenn fætallj, som war her opsenn tiill Jenns Koess. Nu siidenn the Suenske s. 592haffuer fomummit, att hannd faar wwndsetning met fætalle, att the icke trøster tiill att suelthe hannom wd, lader the thenum høre, att the enndeligen mett thet første wiill her for slottit igienn, oc er greffue Per Brade theris øffuerste, och her Oge Benntzenn ¹⁾ er opdragenn, och sennder ieg ether enn copie aff itt breff, som greffue Peder haffuer screffuitt ²⁾ bønnderne tijll, huor wdj i kand forfare, att bønnderne er thenn Suenske tiill hannde ganngitt och ieg aldeliis ingenn wwndsetning faar aff bundenn i noger maade. Och forwnder mig, att her icke saa well kommer wwndsetning op tiill thette huuss som tiill Elsboriig, ephertj att ieg icke miierre haffuer aff bundenn, enn Jenns Koess haffuer. Kierre her Magnus, thj er miin ganntz wennligenn bønn tiill ether, att i wiille well giøre och were mig behielpeliig, att ieg maathe faa wwndsetning met thet første saa mógitt, som thenn jnndlucthe regiister ³⁾ formeller; thj att thet er storliigenn fornødenn, och ther som ieg icke faar thet, som ieg kannd nolle konng. matz. huuss weed machthenn met, och thett ther offuer (thet Gud forbiude) nogitt tiill kommer, kannd ieg eller the gode mennd, som her liiger i slotz loffuen, icke liide nogenn tiill thalle ther fore, thj att ieg thitt och ofte haffuer giiffuit min brøst tiill kiende, och ieg ingenn wwndsetning faar, och huiss wwndsetning som ieg schall haffue, er thet fornødenn, att ieg thenn kunde bekomme met thet første, thj att nar fienderne kommer her fore, tha kannd the slaa bloch huus wd met elffuenn, saa att her icke kannd kommme schiib eller schuder op tiill slottit. Och haffuer ieg nu afferditt wwnderschriffuerenn, paa thett att hannd wiidere kannd giiffue ether alleylighedenn tiill kiende. Kierre her Magnus, annden sønnderliig tiidinger er her iche att biude ether tiill paa s. 593thenne tiidtt. Her met wiill ieg nu och alletiid haffue ether thenn euige Gud beffalenndis. Ex Bauhus thenn 9. aprillis aar etc. 1565.

Jenns
Wlffstandtt.

Kierre her Magnus. Siidenn ieg haffde tiill schreffuit breffuitt, fiich ieg tiidinger, att Jenns Koess war wde met sitt folch emod the Suenske och sloug thenum paa flugtt, att the gaff rømning wd paa Gulboriigs ennge, enn halff miill fra slotitt(I), och siidenn bleff the hanum for stercke, saa att hannd maathe giiffue siig tiill slottit igien.

(Bagpaa: Spor af Seglet og Udskriften:)

Erliig welbyrdiig mannd och streng riider her Magnus Guldennstierne tiill Stiernholm, forordineritt statz holler wdj Kjøbennhaffnn, minn kierre frennde oc sønnderliig gode wenn, ganntz wennligenn tiill screffuitt.

Bilag I.

Peder, greffue till Wißningsborig, friherre till Ridbohollm, feltøffuerst for konnge. mattz. till Suerig etc. mynn aldernadiste herris krigsfolck, jeg tilbiuder eder prestmenndt oc menige almuge, som byge oc boe wtj Bahus leenn, mynn gunstige helsenn tilfforen. Epher som i dannemenndt alle haffuer loffuitt och soritt konnge. magtt. mynn aldernaadiste herre oc lade tilsige hanns konnge. magett. huiltschaff oc throschaff, saa forßeer ieg mig, atj wedtt eders edt oc throhedt her wdt indenn betrachte oc thet hollenndis worder, huorffor ieg nu beger, thet i ville tiill høgebe te. konngtt. mattz. kriigs folcks behoff giøre tilhobe enn kostgierdt till brødt oc kiødt, sameledis oc till hø oc kornn till heste fordt ther, saa som the tilfforenn icke haffuer hafftt stoer giestning, oc atj thenndt s. 594gierdt lade korne till Konngellff indenn otthe dage tilgode rede, ther ieg tha will lade annamme hennde oc effther nøtørfftenn forschicke. Thet ieg icke haffuer synnderliggt laggt eder paa, huor stor thendt gierdt were schall, er thet schiedt for thendt orsage schyldt, att ieg maa fornime, huor godtuillig i ere tiill at giøre wor naadiste herris oc konngis krigs folck thenne wwndbetning. Forbiuder ieg och

eder alle, thet i icke tilstede nogit siøffaritt folck att stinng sig wdenn oc till Danmarck, saa frampt, huor ieg thet fornimmenndis worder, i icke ther igeennom fororsage mig, att ieg motht gjørre ther nogitt andit till. Gud beffallendis. Aff feltleyren for Ellffzborig thenndt 7. aprilis anno 1565.

Er ther oc nogit siøffolck for hanndenn, som haffuer løst till att lade sig bruge paa en maanitt eller thre, i wille thennom lade korne hidt till mig, saa will ieg forschaffe thennom gott wnderholdt.

Bilag II.

Thette epherscreffne er miest fornnøddinn och gøøris ibehoff paa Bahuus.

Mell v store lester, maltt x store lester, hummle x skipd., flesk v c siider, oxzekroppe iij c, brød thitt mieste mugligtt kannnd verre, slanngkrud j lest, kiørnnekruud iij th r, skiernnbreckier ¹⁾ iij, sthormhager xxiiij, halspiskier ²⁾ ij døsinng, bøskjøtter iij, iij kringler sterck stoelthraat, thierre j lest.

Thisligiste saa mannge hundritt loed, som skabelunnen wduiser.

j par tharring ephther skabelunns wduisielse.

Thørffisk och saltet fisk thitt mieste, mugligtt kannndt verre.